

Indúlt BETSBÖL Szeredán 4. Júl. 1787.

Külső Országi Tudósítások.

Mint hogy a' Hollándusok és az A. Belgiumbéliék az egész Publikumnak leg-nagyobb figyelmeteséget okoztanak, az elsőkről edgy Londoni levélből csak azt írhattuk, a' mit már közelebb botsátott levelünkben írtunk vala, hogy t. i. a' pénzesebb Hollándusok Angliába való által szökések meg-fzűnés nélkül való, és a' zenebonák leg-nagyobb mértékben emésztek a' közönséges-társaságot. Edgy Hollándiai különös levélből értyük, azt írja edgy Párisi író, hogy Seelándia Tartománnya tökéletesen el-végezte légyen magában, hogy magát az Ánglus hatalom alá adván; a' többh Provinciák' edgyefségétől magát elszakaszsa. Angliában ellenben a' Hollándia név alatt lévő Provincia úgy tartatik már-is, mint edgy Fran-

tzia hatalom alatt lévő Tartomány. Leida Városi
 Députátusokat küldött Hollandia Tartományához,
 hogy ez a közönséges-társaságnak adná eleibe, hogy
 ha 2-szer 24 óra alatt minden végezéseit a Helytar-
 tó Hertzeg ellen visszafizetnem vonná, elszakad a kö-
 zönséges társaságtól, és más hatalom békefléges szár-
 nyai alatt fogná magát megvonni. — Most; de ké-
 söre esmertenek rá a Frantzia általomra — és azt
 mondják az okofabb Hollandusok, hogy ha örökké a
 magok ellenségeiknek minden kívánságaikat önként-
 tellyesítették volna, és az Austria Udvarnak-is az el-
 ső kérésre mindent megadtanak volna, annyiba nem
 került volna nekik, mint a Frantzia általom. Rövid
 nap végek ezeknek, és az egész zenebonának; mert
 már most ütött az óra. — Az Austriai Belgiumbéli-
 ról pedig e következő Brüsszeli levelet íktattuk
 ide: „A Státusok, a fő Kormányozó Hertzegnek en-
 gedelmével minden Templomoktól és szerzetes tár-
 ságoktól elvett just, szokásokat, a Templomokból ki-
 hordott képeket visszafizetnem adtanak. Ezeket a Szerze-
 tefek és gyülekezetek a múlt hónapnak 13-dikán
 nagy gyözedelmi pompával mufika szó és más tzeré-
 móniák között megint a Templomba magok az Ekkélfia
 előljárói visszafizetnem helyheztervén. A Városokat a nép-
 nek öröm kiáltozása között mufika szóval feljáván,
 minden Templomokban örvendetes mufikák zengenek
 vala. Másnapra kelve ú. m. 14-dikben dél-előtti 10
 órakor Monsnak 600 főbb lakosai, Brüsszelbe me-
 nének. Ezek között közel százan leg-pompásabb
 arannyal ki-varrott Hadi-tiszt köntösben ki-vont kardal-
 valának, és oldalokon edgy arany orofzlány tzimert
 hordozának; kiket 32 Török mufikát tsínáló, hason-
 ló arany orofzlány tzimert viselő Mufikások késérnek
 vala; 11 órakor a fő Kormányozó Hertzeg mulató
 Palo-

Palotájába menvén, a' népnek véghetetlen öröm ki-
áltozásai között: éljen *József, Kristina, Albert* és a'
jó Brabántziaiak! Minekutánna ezen örömök és tze-
rémóniák között a' napot így el-töltötték, és ingyen
a' város előljáróitól meg-vendégeltettének volna,
estvére-keelve Komédiába menének, hová mindeneket
ingyen botsátának-bé: a' Komédiába a' leg-első hely
engedteték nekik, Komédia után pedig szabad Bál
tartaték. 15-dikén hasonló musika, öröm, Bál, és Ko-
médiák között töltvén-el a' napot, 16-dikban a' Ta-
nátsnak szíveflégét meg-köszönnvén, győzedelmi pom-
pával dob és trombita szók között Monsba visszsa
térének. A' Státus ezen egész költséget maga fize-
té-meg, sőt még a' köz nép számára 3 ezer forinto-
kot-is adának az útra. Ugyan azon hónapnak 19-
dikén a' Löveni és Tirlemonti Univerzitásoknak kö-
vetjei Uniformisban öltözve loháton érkezének-meg.
10-dikban Antverpiában Dutoi Úrnak házára; kinél
a' Tárfaságok ezüst és arany portékái tartatnak vala,
erőszakoson rá-ütének, mindenétől meg-foszták, há-
zát csak nem a' földig le ronták, és a' maga életét-is
edgy föld alatt lévő pintzében a' halál körme közzül
alig menheté-ki. Brúszszelben 800 Városi lakosok
szüntelen fegyverben vagynak, és éjjel nappal a' vá-
ros körül járnak és vigyáznak, hogy valamely rend-
kívül való történetek ne adják elé magokat. A' Stá-
tusok minden bizakodásokat a' fő Kormányozó Her-
tzege' adott szavaiban helyhezttetik, és a' F. Császár-
nak kegyelmes végezését nagy óhajtással várják. —
16-dikban mind azok, valakik a' Státusoktól vádol-
tatnak vala, a' magok Tifztségekből le-hányattak, és
a' jóvasoltaték ezeknek, hogy mennél hamarább tá-
voznának-el a' zenebonás nép' szeme elől. A' Flán-
driai

driai Státus edgy számvetést adott a' Kormányozó Hertzeg eleibe, mellyben meg-mutatja, hogy I. Novembertől fogva 1755-dikben, első Decemberrig 1786-dikban az ő Monárkhájoknak 74,587,484 for. fizettenek, azon a' 2 milliomon kívül, mellyet más név alatt adtanak; azért ők ezt gondolják, hogy a' magok Monárkhájokhoz jobbágyi engedelmes szíveflégeket eléggé meg-bizonyították. — Azt írják némellyek, hogy a' Bétsben fogva vólt Belgiumi Kereskedő *Hondt* különös postán meut visszfa Brüsffelbe. Rövid napok alatt többet fognak a' Belgiumbéliek tudni magokról 's mi-is ő róllok; mert

Szerentsés Nap.

A' mi Felséges Monárkhánk a' múlt Szombaton délután minden maga követőivel edgyütt szerentsésen és mindenek reménysége felett meg-érkezvén a' maga mulató kertében az úgy nevezett *Augartenben* lévő Palotájához, edgy óra alatt egész Bétsben olly tapfoló öröm támadott, mellyhez hasonlót alig lehetne gondolni. Vasárnap délután fel-járta a' Monárkha edgyedül ezen mulató kertet, és ottan lévő sok ezer nép közzül tsak edgy fe vólt, ki látni ne kívánta volna ő Felségét, és lehet tapasztalni, hogy a' Bétsiek soha edgy Tsászárokhoz-is olly különös szeretettel nem viseltettek, mint II-dik JÓSEFhez. — Midőn a' Felséges Monárkha Gallitziába mulatozna, edgy Kompánia Tzigánytól muzikával udvaróltaték-meg; kiknek muzikájokban különösön gyönyörködven ő Felsége 24 arannyokkal ajándékozámeg őket; már most fenki sem kényszerítheti őket dologra a' Felséges rendelések szerént; mert mindgyárt azt vetik elé: a' Tsászár meg-elégzik a' mi muzikánkkal. — Edgy Bétsi német újság levélből olvasom, hogy minekutánna a'

Bé.

Bétsi Franciskánusok a' magok tsuda tétéleikben fel-
szültenek volna; Morvában a' Bóldogságos-szűz tsuda
tévő képe nem régiben következendő tsudát téve:
K—ben vala edgy *Mária* tsuda tévő képével neve-
zetes Templom, melly a' Kormányozó széktől szük-
ség felett valónak találtatván, a' Kormányozó szék
parantsolatjára bé-záratott vala; de óh tsuda! és tsu-
dák felett való tsuda! magától meg-nyílék a' Templom,
és más nap reggelre kelve önként nyítva vala az áhí-
tatos nép előtt. Tsak hamar el-mene a' tsudának híre
nem tsak az afzszonyok és parasztok, hanem még a'
fő tiszteletű Barátok között-is hirtelen és megszze, és
ezt az egyenes következezt húzák-ki belőlle: hogy
MÁRIA az ő kegyelemmel tellyes Templomát nem
engedi bé-zárni, és ha a' Gigáfok az eget le-rontják-
is, még-is az ő kegyelembéli ajándékainak ellent nem
álhatnak. Midőn ezen öröm lárma napról napra ne-
vekednék, a' kerületbéli Kapitány a' Rájkhertsbergi
igen bölts és tudós Prépost Úrral *Ambrósiussal* (ki
ez-előtt 20 ezstendőkkel azon Templomban Plébánus
vala) és edgy lakatossal oda mene, és nem fok ki-
vántaték, midőn a' maga mesterségéhez értő lakatos
a' tsuda-tételnek élet erére találta. A' régi zárnak
szege-meg gyengülvén, kevés erő kell vala a' ki-nyít-
ásra. Meg-erősítették a' zár, és edgynehány kemé-
nyebb vas-szeg az egész tsudának véletlenül úgy el-
lene álla, hogy azolta a' Gigáfok se nyítják-ki az aj-
tot. Nem gonofz lakatos - é az illyen? — Azt erő-
sítik, hogy az 1786-dik ezstendőnek kezdetétől fog-
va mind őszve 43340 idegen vendégek mentenek Ma-
gyar Országba, kiket, kivált az Oláhok nem igen jó
szível szenvednek. — Szemlinen kívül a' Pétervárad
kapú mellett 200 újj házak építtetnek. — Azt hír-
lelik, hogy edgy F. Ts. és Királyi írás a' F. Ts. és
Ki-

Királyi Hadi-népnek (30 ezer főből álló) által me-
netele eránt a' Franconiai Kerületben már közönsé-
gessé tétetett. E' nagy punctum rövideden; rövid nap
bővebben; és hogy a' Kabinét' fontos dolgokról való
éjjeli nappali szorgalmatosságát, az idegen köve-
teknek meg-érkezéseket, és más fontos dolgokat a'
következendő Kurirra bizzuk, lássuk az

Elegyes Tudósításokat.

Párisban nem tsak a' házakat és más jószágokat,
hanem a' házaflágot és a' házas személlyeket-is kez-
dették *Lottéria* módra el-játszodni. Ennekelőtte 3
esztendőkkel meg-hal edgy betsületes ember, és árván
hadja feleséget 3 hajadon Leányaival igen szegény
állapotban. Minden segítség és szerentse reménysé-
gen kívül. Ezen árva familia már tsak nem közel
vala az éhelhaláshoz, midön edgy igen mesterséges
eszű szerentse játékos aszszony által ezen tanátsot vé-
fzi az özvegy: „Aszszonyom! néked 3 Leányaid
vagnak, kik között a' nagyobbik edgy olyan szép
Rósa-szál, ki éppen most-áll a' gynyörüségnek és sze-
relemnek pontyán. E' méltó a' szerentse játékra:
tsinálj 500 próba tzédulát, és ezeket 1 Luidor 24
Krokon ki-osztogatván, a' próbának napja hirdetteflék-
ki, és ezen pénzből a' más 2 Leányaidat 15 eszten-
dös korokig nevelvén, azokkal-is szintén úgy tsele-
kedhetel, és így a' szegénységet meg-gyözöd. Ezen
Lottéria tökéletesen végbe-is mene. — Edgy mástör-
ténét. A' Párisi levelekben ki-hírdettetik edgykor
edgy nevezetes szüléktől származott jó forma ifjú le-
gény, ki magát *Lottéria* módra az ifjú víg Leány-
aszszonykáknak el-akarja vala játszodni, tsinálván 50
ezer Tzédulákat, mellyeket ki-ki 6 librán vehet va-
la-meg; még pedig olyan fel-tétel alatt, hogy ha az

ötet

ötet el-nyerő személynek, ő, vagy néki az nem fogna tetszeni; tehát a' nyert summának fele az ötet elnyert leánynak menne azért, hogy edgy máshoz való jussokról le-mondhatnának. Meg-esik a' szerentse-játék, és ezen ifjat el-nyeré edgy olly szegény forsú igen szép leányka, kinek noha azon 6 libráján kívül edgy krajtzárja sem vala, még-is a' vak szerentse által okoztatott edgymáshoz való szeretet úgy öszve-köté őket, hogy választva-is edgymásnak hívebb és szerelmetesebb párt nem választhattanak volna. — Ezen a' módon sok leány és legény szerentsésebb lenne mi nálunk-is — de talám szegyellenék-is a' mily-ány-afszonykáink edgy legényre loteri-tzedulát váltani; azért lássuk. — A' múlt hónapnak 15-dikén költ Mekhelní levelek által tudósítottunk, hogy Brüs-szelbe a' Hollándiai Státusoknak députátusai érkezte-nek, hogy bizonyos Frantzia hadi-sergeknek keresz-tül való menetelt nyerjenek. Mi itt, így szól az író, szüntelenül látjuk a' sok Hollándiai Kurirokat keresz-tül menni, kik tsak a' tekintetekről-is vagy hadi, vagy polgári-társaságbéli nagy Tiszt Urak. — Edgy útasnak ebben az órában érkezett leveléből azt olvas-suk az A. Belgiumbéliekről: „Ítt mihelyt az ember tsak edgyik lábával a' F. Császári Belgiumba bé-lépik; leg-ottan mindeneket a' Tisztvifelők és nemefi renden lévőktől fogva az utolsó paraszt gyermekig és reszke-tős fejjű ösz öregekig, sárga és veres színű tollú bok-retás, és hasonló színű mázlis kalappal szemlél. Az egész Belgiumban mindeüt isznak, esznek, mufikál-nak és tántzolnak. Ezen útasnak edgy vendég foga-dós itten azt beszélete, hogy az egész nemzet kész a' maga szabadságáért meg-halni, és hogy a' hadi nép-ük, kik különbben-is hazabéliek, edgy értelemben vagy-nak a' hazafiakkal, és hogy egész Brabantzia, a' mint a' Stá-

a' Státufok a' köz népnek erősítik, 400 ezer fegyveres népnek mind ki-állítására, mind el-tartására elég-séges. A' ki Brúszfelbe megyen, akár mellyik fu-gára felől a' napnak, annak veres és sárga színű tol-lú bokkrétájának kelletik lenni, különben bé-nem bo-tsáttatik. Még az Ánglus követnek tselédgyi-is ezen tól-bokkrétát viselik, és az Ánglus és Hollándus segít-ségben bizakodván, a' köznép nagy óhajtással várja a' F. Tsászar' feleletét, melly ha szájok izire nem ta-lál esni, azt mondja a' tudatlan bölts köznép, a' Stá-tufok adót vetnek magokra, és az egész Országot fegyverbe öltöztetik. Brúszfelben a' katonák számát már-is nevelik, és a' napokban Littikből 3000 fegy-vert hozatának. A' szabadság részegsége itt olly nagy, hogy semmit a' nép szájából egyebet nem hallani fegy-vernél. A' F. Tsászari Minister Gróf *Belgiójósó* fok szenvedéseken ment már keresztül, és máig sem méri magát a' nép előtt mutatni; a' Fő Kormányozó Her-tzegegről-is a' mondatik, hogy a' jövő héten *Spáába* megyen. — Ángliában ama nevezetes zenebonák már régtől fogva lévő Tzéhmeistere Gróf *Gordon György* Úrnak pere éppen most foly, és büntetése-is rövid nap latt tudtára fog-adatni. — Edgy bizonyos levél-ből értyük, hogy a' Frantzia Udvar nem a' Hollándiai Helytartó Hertzeg, hanem a' zenebonás hazafiak' ré-széről vagyon, és mind ketten készülnek nem az edgyeflégre, hanem a' fzerentsétlen ütközetre. — Magyar Országban és az ehez tartozó Tartományok-ban 100 újj posták állíttatnak-fel, és a' mostaniak-is jó-karba fognak helyheztetni, —